

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
AJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
șir garmond: 6 Lei. La
blicități repetate după
:: :: învoială :: ::

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Cultul trupului

Universitatea din Cluj — citim în gazete
va avea prima catedră de educație fizică
ntre toate înaltele școli ale țării. Necesară,
ndcă două din facultăți s'au pronunțat pentru
roducerea, ca studiu obligator, a educației
rice, iar două au crezut că această nobilă
lință poate rămânea, la început, numai castudiu
cultativ. Și, deocamdată, se vor respecta în
tul hotărârile facultăților.

Foarte bine. Așa ne-au învățat strămoșii
la Roma: mens sana in corpore sano. Pe
asupra, rectorul universității din Cluj ne asi-
ară că această educație are ca obiectiv for-
area oamenilor de caracter, disciplina fizică
rvind de suport celei morale. În special la
rsta pe care o au studenții, o canalizare să-
toasă a energiilor fizice exuberante, clocoti-
are, este cât se poate de necesară.

Încă odată, deci: foarte bine. Sănătate fi-
că și morală. Ce poate fi mai de dorit? Dar...
ă nu se cultive exagerat una din ele. Și a-
me cea de ordin animalic, în detrimentul
elei specific omenești. Cum se face pe toată
ia în fericitele vremuri de după război.

Îngrijirea sănătății trupesti a ajuns, prin-
un straniu paradox, adevărată boală. O
sihoză generală. De când scapă din leagăn,
opilul e fotbalist și boxeur. În liceu așteaptă
frigurat rezultatul infinitelor match-uri, de
ri sunt pline nu numai gazetele ci, grație
ndelor de radio, și văzduhul. Iar din universi-
te, iasă profesionist al cutărui sport, ușor
au greu, după împrejurări.

În aceeaș vreme, școala merge miserabil.
niversitatea e desperată de pregătirea baca-
ureaților, aspiranți la doctorat. Iar societatea
lânge și ispășește neștiința învălă în diplome
niversitare. Ca să nu mai vorbim de ca-
cterul moral al „diplomaților”, cari au dat
teții noastre publice mirosul de mocirlă, care
ă să ne înăbușe deabinelea.

O întrebare este, deci, îndreptățită: nu
rede universitatea că, în afară de această me-
odă a formării de caractere prin întărirea
icioarelor, ar mai avea imediată și imperioasă
atorie de-a da întregii vieți universitare o altă
drumare? Una în care să se facă mai vădit
rimatul spiritului asupra materiei. Una de
ehabilitare a valorilor ideale, față de cutropirea
proiului. Sufletul universităților noastre este de-
rămat. Sacra libertate a învățământului a dat
ăstere haosului și anarhiei, ce stăpânește în
irectivele de știință și în manifestațiile de
tradă deopotrivă.

Cum se îngrijește universitatea de refa-
rea spirituală, imperios necesară societății
noastre? Educația religioasă nu poate pătrunde
n maiestosele temple ale științei. Dumnezeu e
rimejdios pentru autonomia și libertatea uni-
ersitară. — Totuși: o catedră de educație
fizică e cam puțin!

Cântare nouă

— Bătrânele noastre cântări bisericești trebuie îndreptate —

de Pr. C. CHEREBETIU
prof. de muzică și cant bis.

Păr. Gavrilă Pop-Vetiș, în numărul 13
al „Unirii”, pune în discuțiune una dintre
cele mai importante probleme din biserica
noastră: *cântările bisericești*. Până acum acea-
stă problemă a fost aproape uitată. În trecut
nimeni nu se întreba: ce cântăm, cum cântăm?
Totul era bine. Cântările, și mai ales autori-
tatea cântăreșului, nu erau contestate de ni-
meni. Azi însă începem a ne da seama de
situația insuportabilă în care ne găsim. În
vremece priceperea muzicală în general crește,
cântarea noastră bisericească se strică necon-
tenit și decade irezistibil.

A sosit deci ceasul, când cei chemați
trebuie să-și spună cuvântul. Unii aducând
limpezirile teoretice indispensabile, iar autori-
tățile bisericești luând măsurile necesare pen-
tru îndreptarea practică a răului în care ne
sbatem.

Ca unul care am scris pe note aproape
toate cântările bisericești din arhidieceză și
am publicat o parte din ele, mă simt dator
să spun un cuvânt în această materie, care
n'ar mai trebui luată dela ordinea zilei, până
nu se va ajunge la rezultate pozitive.

Privind cântările noastre bisericești obiec-
tiv și analizându-le din punct de vedere tehnic
muzical, vom vedea, că ele nu corespund nici
pe departe adevăratului scop ce trebuie să-l
aibă cântarea în biserică: înălțarea sufletească.
Cauza? *Originea și evoluția lor șubredă*. Cei
cari le-au compus au fost oameni cu puțină
carte muzicală, influențați de cântările slave
și puțin de cele grecești. Cântăreții de mai
târziu au cântat și propagat melodiile până'n
zilele noastre după ureche, schimbând, adău-
gând și omițând fiecare câte ceva — de cele
mai multeori într'un fel nereușit — până când
ne-am pomenit azi cu niște cântări cari nu
ne fac cinste și cu cari nu se poate mândri
biserica noastră. — Judecată, de sigur, aspră,
dar dreaptă. Toți pricepătorii de muzică sunt
de părerea aceasta.

Scopul muzicii bisericești, în deosebire
de muzica profană, mai este, pe lângă înăl-
țarea sufletească, și acela de a scoate în evi-
dență cât mai mult posibil *înțelesul textului*.
Din text vor cunoaște credincioșii laudele de
preamărire și rugăciunile de cerere și mulță-
mită aduse lui Dumnezeu. Papa Pius al X-lea
chiar stăruiește, ca și antecesorii lui, asupra
acestei cerinți a cântării din biserică. În al
său „Motu proprio” din 22 Nov. 1903 apărut
la sărbătoarea S. Cecilia, patroana muzicii, în
privința legilor după care trebuie să fie com-
puse cântările bisericești spune: „Musica est
ancilla texti” (Muzica este servitoarea textului).

Principiul general este, că textul liturgic tre-
buie să aibă întâietate față de melodie și să
nu fie supusul acesteia. Acest principiu îl
admite și păr. Pop spunând, că „melodia nici-
odată nu poate fi în detrimentul textului”.
Durere însă, acest principiu nu l-am găsit
aplicat niciodată în cântările noastre. Textul
aproape la nici o cântare nu este ținut în
seamă. În special la cântările melismatice
(cântări cu fraze lungi, la cari silaba accen-
tuată a unui cuvânt se prelungește pe un șir
de 8—20 note), cum ar fi unele din versuri
(I, IV, V, VIII), privesc și irmoase, întâlnim
abuzuri de text nenumărate: a) repețirea unui
cuvânt neterminat (ex. tai-taină, ali-aliluia,
pute-puterile etc); b) prelungirea cuvântului
pe silaba neaccentuată (ex. Dumneeeeezeu, Fee-
cioara etc); c) sute de cuvinte cu accent gre-
șit; d) degenerarea unui fragment sau fraze
muzicale în codițe (ex. Cu vrednicie, Sfânt,
Pe tine te lăudăm, dela liturgia lui Vasile cel
Mare etc). Muzica la multe cântări este bizară.
Ritmul și modularea (trecerea dintr'o tonali-
tate în alta) sunt imperceptibile.

Cu astfel de cântări, biserica nu se poate
mândri. Și ținta ei nu poate fi perpetuarea
neschimbată a bătrânelor melodii stricate, cu
atât mai puțin asistența pasivă la procesul
crescând al declinului, în care ne găsim. Unica
salvare este *îndreptarea cântărilor*. Nu suntem
primii, cari vrem acest lucru. Istoria ne lămu-
rește pe deplin. *Toate bisericile au trecut peste
această operă de purificare*. Singur biserica
românească unită cu Roma a rămas în urmă.

Pentru ajungerea acestui scop, trebuie
mai întâiu să se fixeze pe note toate cântările,
atât de variate în diferitele părți ale provinciei
noastre bisericești. Apoi o comisie formată din
oameni pricepuți în această materie va avea
să studieze materialul adunat și să statorni-
cească melodiile tip pentru întreagă biserica
noastră.

Paralel cu această lucrare trebuie să ne
gândim și la cealaltă latură a problemei: *Cân-
tăreții de biserică să aibă educație muzicală
serioasă*. Cursurile de cantori din ziua de azi
nu corespund! La aceste cursuri s'ar recere
un timp de studiu de cel puțin 3 ani, învă-
țându-se și vre-un instrument muzical, pentru
a le servi ca ajutor la citirea notelor.

În timp de 10—15 ani ne-am ridicat astfel
nespus de mult. Și este singura cale pentru
îndreptare. Numai așa vom putea reda cân-
tării noastre bisericești frumuseța demnă de
măreția scopului în slujba căruia stă.

Mi-am ținut de datorie ca aceste păreri
să-le împărtășesc celor cari se interesează de

marea problemă a cantului bisericesc, rugându-l să-și spună și dâșii cuvântul. Un lucru trebuie să admitem cu toții: *Cântările bisericești în forma cum le avem azi, nu pot să rămână!*

Și odată deschisă discuțiunea acestei probleme vitale, ea n'ar mai trebui luată dela ordinea zilei, până se va ajunge la rezultatele practice inominis necesare. Suntem în ceasul al doisprezecelea!

Conferența episcopescă. Cel mai mai nou sfat al corului nostru episcopesc s'a ținut în 17 l. c. la reședința mitropolitană din Blaj. S'a discutat, în primul loc, situația creiată bisericii noastre prin *bugetul pe 1931* și, în deosebi, prin recenta lege a îndreptării salariilor clerului, care, în schimb, cere să se facă economii prin desființări și suprimări de posturi.

Arhierii au hotărât să se prezinte Înalțului guvern și să discute poziție cu poziție bugetul bisericii noastre, atât de comprimată și sărac și în trecut. Patriotismul conducătorilor noștri, deoparte, iar de alta fireasca poruncă ce are de urmat guvernul, de a nu distrăma organisme atât de importante cum sunt cele religioase, extrem de necesare mai ales în zilele noastre de anarhie morală și socială, îndreptătesc nădejdea, că se va limpezi definitiv și bine această interminabilă chestiune.

Problemele *Agru-lui* încă au preocupat conferența. Dacă regulamentul „Oastei Crucii” încă nu a putut fi studiat, s'a găsit, în schimb, un aranjament norocos cu „Unirea Poporului”, care va sta cu toate puterile în slujba plănuitel mișcării religioase.

Pentru a promova cât mai eficace unificarea liturgică în toate părțile bisericii noastre, conferența a hotărât să facă să ajungă în fiecare parohie noul *Liturgier*, scos de sub tipar prin îngrijirea pricepută a p. canonic V. Macavei. A obligat deci parohiile toate să cumpere câte un exemplar din această escelentă carte de slujbe. (Care, pe deasupra, se mai poate socoti și eftină: 250 Lei broșată, 280 Lei legată).

În dorința de-a ajunge cât mai curând la

uniformitatea necesară a ritualului, în care primul loc îl are s. liturgie, noi am fi mers un pas mai departe. Ar fi fost cât se poate de utilă o a doua poruncă: de-a se întrebuița pe viitor în toată biserica noastră exclusiv acest Liturgier nou și de a urma cu strictețe litera lui, împotriva oricărui obicei contrar ce s'ar fi găsit pe alocurea. Sperăm însă, că dispoziții asemănătoare va lua fiecare Arhieriu în eparhia proprie, deodată cu publicarea rezoluțiilor luate în sfatul comun.

Catolicismul progresează în Statele-Unite. Și încă foarte îmbucurător, crescând relative de cinci ori mai tare ca populația luată în total.

John Carroll, întâiul episcop acum 150 de ani avea 6 biserici și 20 000 de credincioși. Astăzi sunt 18 000 de biserici catolice cu 20,000,000 de suflete. Chicago înainte cu 90 de ani n'avea nici un preot catolic la cele 50 000 de locuitori ai săi. Astăzi sunt acolo 1000 preoți, 253 biserici și 1,500 000 de catolici (din totalul de 3,500,000). Înainte cu 90 ani era o singură arhiepiscopie: cea de Baltimor. Astăzi sunt 15. Numărul convertiților la catolicism în 1929 a fost de 38 000 de inși.

Și nu trebuie să se uite că statul nu subvenționează nici clerul, nici biserica, nici școala catolică. Toate sarcinile le suportă credincioșii. Cu toate acestea întrețin 8000 de școli primare, cu 60 000 de învățători și 2,300,000 școlari; 2400 școli medii, cu 14,000 de profesori și 240 000 elevi. Cele 100 colegii superioare și universități sunt cercetate de circa 100,000 studenți. Numărul profesorilor: 7000. Mai au apoi 80 de școli normale cu 1300 profesori și cu 14,000 normaliști și normaliste. Să se mai adaugă 190 de seminarii, mici și mari, cu 1000 profesori și 17,000 seminariști, ca să se înțeleagă, din jertfele aduse pentru susținerea acestor așezăminte, vitalitatea catolicismului american și taina progreselor sale.

Când se va instăpâni și la noi spiritul acesta, sigur, o să se schimbe repede și starea actuală de mișcare greoaie.

Frații împreună

Reflexii mărunte pe marginea unui gând

Articolul „Dacă ne-am sfătui”... din 12 al Unirii, m'a pus pe gânduri. Și cred, că nu am fost singurul, după cetirea lui m'am pomenit cu prii fixată undeva, în vre-un punct de rază, gândirea a apucat — ca și în titlul de sus — pe o serie mai scurtă, sau destul de lungă de puncte așezate în închipuire...

Da. Este cel mai mare rău, care se închipui pe trupul sfintei și a adevăratei serici alui Hristos ceea ce se petrece azi, bisericele „surori”. Și, eu cel puțin, am vingeria, că ravagiile sectarismului și a ferentismului religios se trag în măsură, peste 50% din neînțelegerea dintre cele biserici recunoscute de constituție egală naționale.

Și dacă înstrăinarea dintre slujitorii două biserici va continua să-și sape tot adâncă prăpastia, cu încredințări împrumutate cu violențe de limbă și cu bruscări față de Dumnezeu, dar n'o să treacă prea multă vreme și un nou Ieremia al păcătoșeniei naționale-creștine o să plângă cu lacrimi de foc pe ruinele oarbei neuniri ce necăz cînat forțele în hărțuile dintre noi, slăbiți ne în fața dușmanilor văzuți și nevăzuți, pești și netrupești, din hotarele țării și afara acestor hotare.

Fără gândul de-a vătămă, țin să stat faptul simptomatic al răcelii, soră de dușmănia, ce o resimțim atât de des în gerile cu preoții mai tineri ai ortodoxiei delene. Din destule alte cazuri iată unul:

Ne reîntorceam, în 5 ori 6 Septembrie 1930, dela mitropolia noastră, dela atât sublimile exerciții spirituale. Eram în un partinent de cl. II. din tren 5-6 frați ușurați și transfigurați sufletește discutau natural — despre ceasurile dulci de meditație petrecute sub plăcuta încătușare a înțeleptului blândului și învățatului nostru mare păd din Lugoj. Repetam părinteștile lecții și demnuri, cu cari ne-a fost trimis iar la bra

Foiața „Unirii”

Știința și neprevăzutul

— Eforturile lui Sisiphus sunt o crudă realitate —

de Gavril Todica

Să plecăm dela fapte și fenomene concrete.

De pe timpul lui taica Noe — ca să zic așa — s'a cultivat via, s'au produs struguri, fructele cele mai nobile.

S'au cultivat viile pe coaste și în grădini; pe lângă case și în șesuri nisipoase, dar până pe la mijlocul veacului trecut cine știa de *filoxeră*, de *perenosporă*, de *Tortrix Ambiguella*, de *Oidium Tuckeri* și de celelalte vietăți microscopice, cari de atunci au devastat viile vechi?

Filoxera s'a importat afirmativ din America de Nord și în Europa mai întâiu a fost observată în Franța, la 15 Iulie 1868, de profesorul Jules Planchon, în viile comunei St. Remy. În Ungaria, pentru prima oră s'a constatat la 1875, în viile orașului Panciova. În 26 Iulie 1880 s'a observat atacul filoxerii într'o vie dela Arad. În podgoriile dela Miniș ea s'a ivit în mod vizibil la Siria, în 1883, pe o suprafață de peste 100 hectare. În 1884

apare în comunele Pâncota, Covasint și Cuvin, iar la Miniș în 1885. În 1886 întreaga podgoria era invadată.

De prisos să relevăm mai departe incubația devastatoare.

Dupăcum în podgoriile României vechi, invazia filoxerei era privită ca o pedeapsă dela Dumnezeu, aceeaș părere se acreditase și în poporul dela noi și de pretutindeni.

Știința contemporană nu prevăduse dezastrul. Totuș s'a recules din confuzie și începu lupta, înființând pepiniere de viță americană, de stărpirea filoxerei prin bisulfură de carbon, de combaterea perenosporii prin stropire cu zeamă bordoleză etc. etc.

Viile s'au replantat, dar vai câtă trudă reclamă susținerea lor față de viile vechi! „Prevederile” științei nici pe departe nu pot înlocui metoda simplă, veche, naturală.

Să luăm alt caz.

În războaiele și după războaiele de odinioară se iviau, cu precizie aproape matematică micimile lor, microbii *Ciumei* și ai *Cholerei*, secerând cu nemiluita vietile omenești. Fapt indiscutabil.

Știința, după multe eforturi sisifice, a învățat să combată molimile amintite. Alt fapt indiscutabil. În războiul mondial nu s'au ivit deci nici ciuma, nici cholera, parca anume pentru a nu desmăști știința, cu mijloacele ei preventive, cu „prevederile” ei.

Căci a ști în seamă, între altele, și prevedea.

Iată însă, că ciuma și cholera fiind minate de știința din tranșeele armatelor bantante, s'a ivit în locul lor, cu mare înțelesul *exantematic*, nu tocmai bine prevăzut de știință. A decimat regimentele și vizitele mai avea decât ciuma și holeră!

La finea războiului „s'a prezentat” iarăș în mod neprevăzut — *gripa spaniolă* — făcând ravagi cel puțin egale cu molimile cele mai teribile de odinioară.

Bilanțul final este deci: minus doi, doi = zero.

Cu alte cuvinte, în privința prevăzută științific și a neprevăzutului „neștiințific” portul, cumpăna, nu s'a schimbat. Rezultatul acelaș, cu toate că mersul vremii ne-a prins înainte pe orbita spirală, infinită, din vers, unde nici o zi, nici o clipă nu e perfect identică cu cea precedentă, sau cu cea urmatoare.

Din multele fapte diverse, înregistrate ziarele recente, nu trebuie să scăpăm din vedere bunăoară *ceața ucigătoare* de pe râul Meusei din Belgia. E cu totul „neștiințific” fiindcă nu a fost prevăzută de știință. A cecrit o mulțime de oameni și animale, dar ca ei adevărată nu se cunoaște. Sperăm însă încurând se va afla. Mai ales de se va revedea fenomenul.

În acelaș mod „prevedem”, că încur

arele nostru ocârmuitor, bunul și luminatul nostru Arhiepiscop.

Ne simțeam așa de bine, așa de ușurați; așa de plini de râvna sfântă a apucării cu lucruri reînnoite de greua, dar înalta noastră luncă în ogorul Domnului.

La o gară oarecarea iată, ne vine o păche de călători noi. Un preot ortodox tânăr, cu soția. Privesc cam curios pe geam noi, apoi brusc dau ușa la o parte și intră. Era un „bună ziua“, fără o vorbă, se opresc mijloc, și stau în picioare. Ne privesc deas, rece. Câteva minute... Ce să facem? I-am sat singuri în compartiment. Atunci au binebit a se așeza, la larg și pe îndelete.

De câte ori mă gândesc la întâmplări ca aceasta, mă frământ cu mintea: Cum li-se opune tinerilor leviți ai ortodoxiei de dinace morala? În ce lumină le este prezentată dogma bisericii noastre? Prin ce prizmă văd biserica Romei, oamenii și faptele ei, istoria și a noastră? Cum cred ei că se poate împlini dorința Mântuitorului de a fi o turmă și a păstor: prin privirea cu prejudeții a celui cezut greșit, prin pervertirea planurilor și a doctrinei sale, ca să pară cu atât mai abominabil și deci demn de ura dreptmăritorilor, și prin apropierea de el, prin silința de a-l vedea, a-l cunoaște așa cum este, a-l înțelege așa cum gândește de fapt, nu cum cugetă de teze și lucrează stafia creată de imaginația cea pornită?

Stătuirea frățească între fruntașii ierarhiei științei bisericești unite și neunite ar fi nemată să pună față în față, în adevărata lor lămină, cele două doctrine, să scoată în relief punctele de înrudire, să astupe văile și să eteziască asperitățile, viribus unitis, cu frățească dragoste nebaneuitoare de rău, dornică de binele tuturor celor de-un sânge, pe cale de-a fi de o lege. Cei de bună credință, mici mari, de-o parte și de alta, nu pot aștepta decât cu drag și cu încredere întâlnirea dintre pași, începutul mântuirii depline a neamului întreg. Cu cât mai aproape este ceasul încețării, cu atât mai bine. De ne-ar fi dat, cât mai curând, să vedem frați împreună!

Preot dela țară

știința va putea combate cu succes *tuberculoza* și *cancerul*, dar atunci alte maladii, ne-nunoscute, neprevăzute, se vor prezenta în locul lor și bilanțul va fi tot zero...

La ce se reduce deci faimoasa aserțiune a savanților, că „știința reduce domeniul ne-nunoscutei, domeniul neprevăzutei“?

Pe măsura ce dispare un necunoscut, dispare altul. Pe măsura ce dispare o ignoranță noastră, se ivește alta. Raportul rămâne același.

Și în numeroase cazuri „cuceririle“ științifice nu sunt decât niște imitații palide ale unor prototipuri sau procese grandioase din natură, decât în multe privințe se adeveresc cuvintele telesiastului: *Qui addit scientiam addit et laborem*.

Câteva cifre din viața universității dela Cluj. După ultimele date statistice, în anul școlar 1929—1930, universitatea Daciei superioare a avut 3738 studenți, dintre cari 1841 tudente. 1500 au urmat drepturile, 777 medicina, 111 farmacia, 615 filozofia și 625 la științe. După naționalitate: 2538 români, 753 maghiari, 138 evrei, 232 germani, 14 ruși, 4 bulgari, 2 craelinieni, un turc și un sârb. Au fost promovați doctori în drept 103, în științe 14, în științele politice 3. La medicina s'au promovat în total 62 doctori, dintre cari 12 maghiari și un evreu.

Inflorirea universității din Cluj ne bucură; numărul prea mare al studenților, dela Bucușeni mai ales, ne întristează.

Organizarea eparhiei Maramureșului. Rând pe rând, mai curând chiar decât eram în drept să nădăjduim, noua vladicie a Nordului își dobândește toate organele canonice necesare unei bune funcționări. Un șir întreg de decrete și dispozițiuni, publicate în a doua scrisoare circulară a Preasfințitului Alexandru, deodată cu pastorală de Paști, concretizează munca organizatoare a celor câteva luni de ființare.

Întâului, prin importanța sa, este decretul prin care se declară **înființarea Capitulului catedral** al noiei eparhii. Sub rezerva aprobării ulterioare a sf. Scaun al Romei, capitulul se constituie în temeiul concordatului și a bullei „Sollemni conventione“. Viața și activitatea lui se vor orându printr'un Statut organic, răzimat pe dispozițiile primului Conciliu provincial (t. II. c. 5). Are șase „demnități sau oficii speciale“, din cari deocamdată au putut fi completate numai primele trei: arhiepiscopul sau prepozit (păr. Al. Breban); arhidiacon sau canonic lector (păr. Dr. Gheorghe Bob); eclesiarcha sau canonic custode (păr. Ludovic Vida).

Pentru judecarea în a doua instanță a cauzelor judiciare, disciplinare ori matrimoniale, se constituie un **tribunal disciplinar**, pe care „il constituie însuși Consistorul episcopesc, întregit prin apărătorul justiției sau fiscul consistorial“ (numit în persoana Rvm. L. Vida), precum și un alt **tribunal matrimonial** de a II-a instanță, prezidat de Rvsm. Dr. Gheorghe Bob.

Un amănunțit **statut eparhial** fixează normele după care se va administra *vicariatul general al Rutenilor* din cuprinsul eparhiei, în fruntea căruia a fost numit, precum se știe păr. Mihail Simovicz.

Tot în ședința consistorială din 31 Martie s'a înființat un oficiu special pentru controlul central al socoților bisericești, denumit **exactorat diecezan**.

Purtarea în bună rânduială a protocoalelor de matricule având o importanță deosebită, cu ziua de 1 Iulie 1931 se introduce în întreg teritoriul eparhiei **obligativitatea duplicatelor matriculare**, care vor fi trimise an de an, prin oficiile protopopești, Ordinariatului.

Precum se vede din alcătuirea acestor oficii și socotind și dispozițiunile precise ce se dau clerului în chestiunile de ordin administrativ cari ar fi putut da naștere la confuțiuni (ex. rațiunile și relațiunile periodice pe 1930, tipăriturile ce se vor întrebuița etc.), noua eparhie își începe viața administrativă sub cele mai bune augurii. Fie continuarea la înălțimea acestui început promișător!

Danșul nebunii roșii. Asociația ateilor din Rusia își face de cap. La isprăvile de până acum au de gând să adaugă una nouă: vreau să suplinească vechile ceremonii religioase printr'altelc iscodite de ei. Cea mai nouă atare iscodire este botezul roșu. Comedia aceasta se petrece așa: neofitul e dus în adunarea sovietului local. Secretarul îi dă nume. După aceea îl învăluie într'o pânză roșie și îi atârnă de grumazi insigniile tineretului comunist. Cuvântări, muzică și petrecanie în regulă încheie „slujba“.

Mai este apoi și îngropare roșie. Steagurile ce-s purtate înaintea năsăliei roșii, împodobită cu semnele republicei sovietice, sunt și ele roșii. Taraful de muzicanți nu-i iertat să lipsească nici de aici. Deasemenea nici ieșirile pline de insulte la adresa ceremoniilor bisericești. — Vântul nebunii bântuie cu furie în lumea bietelor capete eliberate din ghiarele „obscurantismului“ religios. Decât că și nebunia trebuie să aibă un capăt. »Marile puteri« ale Europei, în propriul interes, ar trebui să-și arate puterea.

Știri mărunte

Personale. În vederea conferenței episcopicești, ținută Vineri în 27 l. c. au sosit la Blaj Preasfințitii episcopi sufragani ai provinciei noastre bisericești. Pe părintele Valeriu Traian al Orăzii, bolnav, îl reprezintă păr. canonic și senator Aug. Maghiar. — Înălții Prelați au fost oaspeții I. P. S. Sale păr. mitropolit Vasile.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe păr. Victor Stoica, neohirotonit, adm. parohial la Șteiu.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului a numit asesori ordinari ai tribunalului matrimonial de a II-a instanță pe păr. Al Breban și Ludovic Vida, canonici, păr. Ioan Iepure și Dr. Gheorghe Hetcou asesori consistoriali; de asesori supleanți pe păr. Petru German și Gregoriu Râțiu, defensor matrimonial pe păr. Alimpu Boroș, iar notar pe păr. Victor Brândușan, secretar episcopal.

— Acelaș a numit pe păr. Patriciu Trușăș adm. protopopesic interimal al districtului Baia-Mare; pe păr. Nicolae Costin paroh la Mireșul mare; pe păr. Antoniu Dunca, neohirotonit, adm. parohial la Boian (Bucovina) și pe păr. Ioan Dunca adm. parohial la Ieud II.

Papa mulțumește M. S. Regelui.

Miercuri, în 8 Aprilie la ora 12, M. S. Regele a primit în audiență pe Nunțul apostolic, Mons. Angelo M. Dolci, care a remis M. Sale o scrisoare antografă a Sfântului Părinte dela Roma. În ea Papa exprimă călduroase mulțumiri pentru darul pe care M. Sa i-l-a trimis de curând. Odată cu scrisoarea, s-a predat Regelui și o fotografie a Pontificelui, încadrată în ramă de argint, artistic lucrată.

Preoți anglicani convertiți. Curentul de revenire la singura biserică adevărată se menține viu în Anglia. De curând au îmbrățișat dreapta credință doi slujitori ai altarului anglican, cari erau activi ca misionari pe Coasta de aur. Pietro Harris e unul. Din Kumasi, în Ashanti, a ajuns acum în seminarul Beda din Roma, în nădejdea de-a deveni preot catolic. — Acelaș dor îl muncește și pe tovarășul său Dominic Carter, care a fost primit sărbătorește în sinul bisericii catolice, în catedrala Westminster din London.

Radio-jurnalul Vaticanului.

Postul de radiodifuziune al Vaticanului pe zi ce trece își completează programul. O înnoire din cele mai norocoase își va face începutul în seara zilei de 19 Aprilie, orele 5 d. m. după ceasul Europei centrale (al nostru 6). Înălta așezare de științe, care se zice Pontificia Academia Scientiarum și-a constituit o secțiune, care să se ocupe cu răspândirea prin undele electrice a rezultatelor atinse de cercetările științelor omenești. În forma unui jurnal vorbit, care poartă denumirea de Nuntius Radiophonicus Scientiarum, postul Vaticanului va vesti țăriilor albastre scrutările și descoperirile matematicii, astronomiei, fizicii, geofizicii și biologiei. Și anume în limba latină, care în felul acesta capătă o nouă importanță și un nou ajutor spre a deveni iarăși ceea ce a fost: limba universală a științei. La ședința academiei care, în 19 Aprilie, va împrăția în univers întâiul număr din acest jurnal interesant, va asista, probabil, și Sfântul Părinte, care se interesează de aproape de reușita acestui gând.

Un monument lui Nicolae Filipescu.

Senatul României a luat inițiativa ridicării unui monument, în capitala țării, marelui român Nicolae Filipescu. Acest gând nobil urmează a se înfăptui prin jertfa de bunăvoie a celor cari înțeleg să cinstească pe marii făuritori ai destinelor românești. În acest scop președintele Senatului face un apel călduros către

marele public cinstitor al trecutului nostru de jertfe. Sumele se vor trimite fie direct casieriei senatului, fie prin mijlocirea gazetelor, cari sînt la dispoziție liste de subscripție publică.

Scăderea natalității în Germania.

În ultimul număr al revistei „Stimmen der Zeit” p. Krose S. J. are constatări interesante privitor la înspăimîntătoarea denatalitate a Germaniei. În nu mai mult de 50 de ani, numărul copiilor născuți vii la 1000 locuitori a scăzut dela 37,01 la 17,93. În ajunul războiului cifra era încă de 27,5. În 1920 a fost abia 25,88. Și numai de aici începe decresțerea rapidă, mai teribilă decît în toate celelalte țări. Abia după Germania urmează, sub acest raport, Anglia, apoi Elveția și Belgia. — O altă față numerică a problemei. În 50 ani numărul copiilor legiuți, în viață, la 1000 de femei măritate dela 15 la 45 ani, a căzut, în Germania, dela 307,1 la 127,9. Nicăiri în lume scăderea nu a fost atît de înspăimîntătoare. Te cutremuri gîndind la potopul de crime, aberații, drame, lacrimi și dureri, fizice și morale, care stă la spetele acestor cifre. Semn vădit al păgînzării. Ea va duce, fatal, Europa la decadență și ruină. Pentru că procesul, deși nu așa rapid ca în Germania, e aproape general. Doar Spania și Italia dacă au rămas la procent aproape constant. „Intâmplător”: două țări profund catolice!

Tovarășii pregătesc pacea. La întîi Mai ucenicii lui Stalin vor ținea sărbătoare mare. Comisarii poporului au și dat instrucțiuni bogate. Cu un obiectiv precis: să se adune fonduri, dela muncitori, pentru înarmare. La Moscova vor fi expuse, drept pildă și îndemn, 40 aeroplane construite din ofertele poporului. În general, serbarea va avea caracter eminentement răsboinic. — Așa cere spiritul internaționalei pacifiste. Ori poate tovarășii simt nevoia să-și facă nițel curaj, ca țiganul prin pădure?

Locale. Joi, la sărbătoarea s. mucenic Gheorghe, va predica în catedrală p. Iosif Bucur, contabil la administrația centrală capitulară; iar Dumineca viitoare, a Mironosițelor, p. Ștefan Pop, directorul liceului nostru de băieți.

— Ca și în trecut, *serviciul învierii*, la catedrală, s-a făcut la ora 5 dimineața, participînd lume multă, în frunte cu toate notabilitățile orașului. La liturghia solemnă și înseratul din Dumineca învierii — pontificate de p. prepozit Iacob Popa, asistat de un strălucit sobor de preoți — s'a citit evanghelia în 6 limbi, ridicându-se și în felul acesta solemnitatea slujbelor.

— Luni, a doua zi de Paști, seara, Reuniunea Meseriașilor și Comercianților a aranjat, în sala de gimnastică a liceului de băieți, o reușită *producțiune teatrală* urmată de dans. Cele trei comedii în câte un act („Dela nord la sud” de Z. Bărsan, „Biletul de tramvai” de Gr. Mărunteanu și „Ovidiu Șicană” de A. Bassarabescu) jucate de membrii tineri ai reuniunii, au înseninat fețele tuturor. Incasările încă au fost mulțumitoare.

Dela universitaril noștri. Asociația Națională a studenților români-uniți și-a constituit, pentru anul universitar în curs, comitetul următor: președinte Victor Biriș, v.-preș. Nicolae Roșu, secr. gen. Emil Macavei, secretari de ședințe Elvira Balea și Eftimia Istrate, casier Iuliu Șerbănuțiu, controlor Emil Grecu, bibliotecar Liviu Tătar, membri Victor Cosma și Vasile Marcu.

ÎN EPOCA VITEZEI ȘI A MAȘINELOR, avem nevoie de nervi buni. Întărește nervii și mușchii cu 2 lingurițe Ovomaltine în laptele de dimineață și dela 4.

Concurs. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, pe ziua de 30 Aprilie, concurs la parohiile: *Spălnaca*, (prot. Ocna-Mureșului), *Sovata* (prot. Mureș-Secuime), *Ocița* (prot. Fărăgău, și *Delureni* (prot. Cătina).

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj publică, pe ziua de 30 Aprilie c. concurs la parohia *Semlac*.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului, cu termenul de 15 Mai c. deschide concurs la parohiile: *Baia-Mare I*, post împreună cu oficiul de protopop al districtului cu același nume, *Satu nou de jos* (Baia-Mare), *Ciolt* (prot. Șomcuta), *Berința* (prot. Mănăștur) și *Capnicul de jos* (prot. Mănășturului).

Pentru copiii surdo-muți. Direcțiunea Institutului de surdo-muți al Statului, din Cluj, anunță, că se primesc în institut copii surdo-muți (băieți și fetițe) apți pentru instruire, dela vârsta de 7 până la 11 ani. Cererile timbrate, însoțite de actul de naștere al copilului se vor înainta direcțiunei până la 1 Iunie a. c.

† **Victoria Cismașiu n. Butta**, soția preotului nostru din Glodeni (jud. Mureș), a încetat din viață la 12 Aprilie c. în anul 32 al vieții și al doilea al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

CONSTIPAȚIA, inerția intestinală ne răpesc capacitatea de muncă, vioiciunea. După recomandăția medicală luați seara 2—3 dragéouri Artin, dimineața veți avea un scaun abundent, normal și ușor. Dragéourile Artin sunt efține.

No. G. 1292—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 1292—1920 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca „Aibina” Sibiu, repr. prin avocatul Dr. Mihai Veliciu din Sibiu, pentru încasarea creanței de 13.800 Lei cap. și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 30 Aprilie 1931 oara 3. p. m. la fața locului, în comuna Lupu la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: o șură cu țigla, 6 oi, un car de vite în valoare de 13.000 Lei — bani.

Blaj, la 19 Martie 1931.

BERAN, deleg. portărel.

No. G. 4619—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziunii No. G. 4619—1930 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul recl. Soporan Lucreția repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu din Blaj, pentru încasarea creanței de 44.400 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 28 Aprilie 1931 ora 3. p. m. la fața locului în comuna Bucurdea-grănoasă la locuința urmăriților, unde se vor vinde prin licitație publică

judiciară mobilele: paie, fân, 19 oi, 10 feld grâu în valoare de 9.400 Lei — bani.

Blaj, la 19 Martie 1931.

BERAN, deleg. portărel.

In atenția parohilor și curatoratelor bisericesti

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA
CLUJ, Str. Regina Maria No. 43

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate, Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți preoțesti și de rugăciuni. Diferite predici,

VERSURI LA MORȚI (cântări funebreale pentru femei, bărbați și copii). Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. —

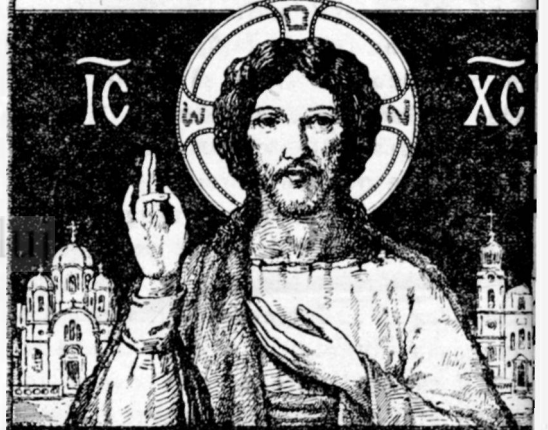
Medalii de aluminiu pt.

Reuniuni, cu inscripție

după dorință, etc etc.

Cereți prețuri detaliate

PICTURĂ BISERICESCĂ

ATELIER FONDAT ÎN ANUL 1900

de pictorul bisericesc

Antoniou W. Zeile

în BLAJ

execută

Iconostase

pictură internă murală în
mosaic, fresco și tempera

Prețuri convenabile

A APĂRUT

A APĂRUT

„Teologia pastorală”

de canonicul Dr. Nicolae Brînzeu, Vol. I. **Păstorul și Turma** (Hodegetica). Cu o prefață de I. P. S. Valeriu Traian Frențiu, arhiepiscop de Oradea.

Prețul: broșat Lei 350, legat Lei 380.

Până nu intră în comerț, se poate avea la autor cu prețul de: Lei 280 broșat și 310 legat.

Grăbiți cu comanda. Adresa: Dr. Nicolae Brînzeu, canonic Lugoj j. Severin.

— Pentru copil e sănătate, iar pentru mamă e fericire pudra, crema și săpunul HÖFER —